

TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2005. gada 10. martā *

Lieta C-235/03

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Juzgado de Primera Instancia n° 35 de Barcelona* (Spānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2003. gada 5. maijā un Tiesā reģistrēts 2003. gada 2. jūnijā, tiesvedībā

QDQ Media SA

pret

Alejandro Omedas Lecha.

TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*] un tiesneši Ž. P. Puisošē [*J.-P. Puissechet*] (referents) un S. fon Bārs [*S. von Bahr*],

ģenerālvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

* Tiesvedības valoda — spāņu.

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā mutvārdu apsvērumus, ko sniedza:

- QDQ Media SA vārdā — A. Kemada Kvatrecasass [*A. Quemada Cuatrecasas*],
Procurador de los Tribunales, un H. Garsija Lopess [*J. García López*], abogado,

- Eiropas Kopienu Komisija vārdā — G. Valero Hordana [*G. Valero Jordana*] un
R. Amorosi [*R. Amorosi*], pārstāvji, kam palīdz F. Lopesa Balagera [*F. López
Balaguer*], abogada,

ņemot vērā lēmumu, kas pieņemts pēc ģenerālvokātes uzklauššanas, izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 29. jūnija Direktīvu 2000/35/EK par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos (OV L 200, 35. lpp.).

- 2 Šis lūgums tika iesniegts *Juzgado de Primera Instancia n° 35 de Barcelona* (Barselonas pirmās instances tiesa Nr. 35), izskatot sabiedrības *QDQ Media SA* (turpmāk tekstā — “*QDQ Media*”) prasību izdot rīkojumu par maksājumu attiecībā uz *Omedasu Leču [Omedas Lecha]*, jo viņš nav apmaksājis rēķinus par dažiem reklāmas pakalpojumiem saistībā ar viņa uzņēmējdarbību.

Tiesiskais regulējums

Kopienu tiesības

- 3 Direktīva 2000/35 uzliek pienākumu saskaņot dalībvalsts tiesību normas, kas vērstas uz maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos starp uzņēmumiem vai starp uzņēmumiem un valsts iestādēm par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu pret atlīdzību.
- 4 Direktīvas 2000/35 3. panta 1. punkts nosaka:

“Dalībvalstis nodrošina, ka

[..]

- e) ja vien debitors ir atbildīgs par nokavējumu, kreditoram ir tiesības prasīt saprātīgu kompensāciju no debitora par visām attiecīgajām piedziņas izmaksām, kas radušās debitora kavētā maksājuma dēļ. Prasot šādas piedziņas izmaksas

attiecībā uz minēto parādu, ievēro caurskatāmības [pārskatāmības] un samērīguma principus. Dalībvalstis, ievērojot iepriekš minētos principus, var noteikt maksimālos apmērus piedziņas izmaksām dažādiem parādu līmeņiem.”

Valsts tiesības

- 5 2000. gada 7. janvāra *Ley de Enjuiciamiento Civil* 1/2000 (Civilprocesa kodekss, turpmāk tekstā — “*LEC*”) 32. panta 5. punkts paredz, ja runa ir par izdevumiem, kas saistīti ar tiesvedību:

“Ja advokāta vai profesionāla pārstāvja tiesā piedalīšanās lietā nav obligāta, no to izdevumu aprēķina, ko, iespējams, būs jāsedz pretējai pusei, nevis tai, kas šos profesionāļus iesaistījusi, izslēdz tiem samaksātās takses un honorārus, izņemot gadījumus, kad tiesa uzskata, ka tā lietas dalībnieka, kam piespriests atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, rīcība ir bijusi pārdroša, vai gadījumos, kad pārstāvētā vai aizstāvētā lietas dalībnieka domicils atrodas ārpus teritorijas, kur norisinās tiesvedība. Pēdējā gadījumā ir piemērojami šā likuma 394. panta 3. punktā minētie ierobežojumi.”

- 6 *LEC* 394. panta 3. punkts paredz:

“Ja [...] lietas dalībniekam, kam nolēmums ir nelabvēlīgs, ir jāatlīdzina tiesāšanās izdevumi, tam var uzlikt pienākumu katram strīda dalībniekam, kam nolēmums ir labvēlīgs, no summas, kas atbilst to advokātu vai citu profesionāļu atlīdzībai, kuru izdevumi un honorāri nav pakļauti tarifiem, maksāt tikai summu, kas nepārsniedz trešdaļu no prasības summas [...].

Iepriekšējās daļas noteikumi nav piemērojami, ja tiesa konstatē, ka lietas dalībnieks, kam jāatlīdzina tiesāšanās izdevumi, ir rīkojies pārdroši.”

7 *LEC* paredz, ka rīkojumu par maksājumu procedūru var izmantot saistībā ar parādiem, kas ir mazāki par noteiktu summu, un ar zināmiem nosacījumiem.

8 *LEC* 814. panta 2. punkts paredz:

“Lai iesniegtu sākotnējo pieteikumu izdot rīkojumu par maksājumu, nav nepieciešama advokāta/profesionāla pārstāvja tiesā palīdzība.”

Pamata prāva un prejudiciālais jautājums

9 Sabiedrība *QDQ Media* izmantoja profesionāla pārstāvja tiesā pakalpojumus, lai 2003. gada 18. februārī iesniedzētiesā iesniegtu sākotnējo pieteikumu izdot rīkojumu par maksājumu pret Omedasu Leču par EUR 470,58.

10 *Juzgado de Primera Instancia n° 35 de Barcelona* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai Direktīvā 2000/35 [...] paredzētās kreditoru aizsardzības ietvaros kā parāda piedziņas izmaksas var kvalificēt izmaksas, kas izriet no advokāta vai profesionāla pārstāvja tiesā piedalīšanās rīkojuma par maksājumu procesā, kas uzsākts parāda piedziņai?”

Par prejudiciālo jautājumu

11 Konstatējot, ka *QDQ Media* sēdeklis ir Madridē un ka tā ir vērsusies *Juzgado de la Primera Instancia n° 35 de Barcelona*, Tiesa saskaņā ar Reglamenta 104. panta 5. punktu lūdza šai tiesai skaidrojumu, jo īpaši, lai noskaidrotu iemeslu, kādēļ *LEC* 32. panta 5. punkts tai neļauj apmierināt *QDQ Media* prasību, ar ko tā lūdz atzīt, ka tiesāšanās izdevumos, kuru segšanu varētu piespriest Omedasam Lečam, ir iekļaujami izdevumi, kas radušies profesionāla pārstāvja tiesā piedalīšanās dēļ.

12 Iesniedzējtiesa atbildēja uz šo lūgumu šādi:

“*LEC* 32. pants paredz iespēju piespriest atlīdzināt izdevumus deklaratīvā procesā, kas nav bezstrīdus process. Rikojuma par maksājumu process nav deklaratīvā procesa sastāvdaļa vismaz tiktāl, ciktāl tas attiecas uz rikojuma par maksājumu daļu. Faktiski *LEC* lieto terminus “sākotnējais pieteikums” (*LEC* 814. pants), nevis “prasība izdot rikojumu par maksājumu”, kā arī “kreditors un debitors”, nevis “lietas dalībnieki procesā”. *LEC* 32. panta 5. punktu varētu piemērot strīda stadijā, kas norāda uz tiesas sēdi vai uz parastu procedūru, bet prejudiciālais jautājums attiecas uz iespēju izdevumos iekļaut izmaksas, kas radušās kopš sākotnējā pieteikuma iesniegšanas, citiem vārdiem sakot, tā vēlas zināt, vai atbilstoši iepriekš minētajai attiecīgajai direktīvai ir iespējams debitoram, kas nav iebildis pret maksājumu vai kura iebildums pret maksājumu jebkurā gadījumā tiktu noraidīts, piespriest atlīdzināt izdevumus, neizvērtējot ļaunprātību vai, kā šajā lietā, neņemot vērā kreditora oficiālo atrašanās vietu. Turklāt ir jānorāda, ka, pat ja kreditora sēdeklis ir Madridē, ir skaidrs, ka šāda tipa uzņēmumiem iestādes un pārstāvniecības ir visā Spānijas teritorijā. Līdz ar to jautājums ir par to, vai, ņemot vērā attiecīgo direktīvu, tiesas izdevumus var likt segt visās rikojuma par maksājumu procedūrās.”

- 13 Lai atbildētu valsts tiesai, ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, piemērojot valsts tiesības, neatkarīgi no tā, vai šīs normas pieņemtas pirms vai pēc direktīvas stāšanās spēkā, valsts tiesai, kurai ir jāinterpretē šīs tiesības, ir pienākums to darīt, iespēju robežās ņemot vērā direktīvas tekstu un mērķi, lai panāktu tajā norādīto rezultātu, kā arī lai izpildītu EKL 249. panta trešās daļas noteikumus (skat. it īpaši 2000. gada 14. septembra spriedumu lietā C-343/98 *Collino* un *Chiappero*, *Recueil*, I-6659. lpp., 21. punkts).
- 14 No iesniedzējtiesas sniegtā skaidrojuma un valsts tiesību interpretācijas izriet, ka tās neļauj uzlikt par pienākumu debītoram segt izdevumus, kas izriet no profesionāla pārstāvja tiesā piedalīšanās, lai iesniegtu sākotnējo pieteikumu izdot rīkojumu par maksājumu, ja procedūra nenonāk strīda stadijā vai ja kreditora iestādes vai pārstāvniecības atrašanās vieta ir attiecīgās tiesas jurisdikcijā, situācijās, ko precīzi norāda iesniedzējtiesa savā jautājumā.
- 15 Saskaņā ar iepriekš minēto rezultāts, ko *QDQ Media* labā mēģina panākt, šādās situācijās nav sasniedzams, piemērojot valsts tiesības, pat iespēju robežās interpretējot tās atbilstoši Direktīvai 2000/35.
- 16 Taču tādā gadījumā kā pamata lieta, ja runa ir par strīdu starp privātpersonām, direktīva pati par sevi nevar radīt pienākumus attiecībā uz privātpersonu, un līdz ar to tā nevar tikt piesaukta attiecībā pret privātpersonu (skat. tostarp 1986. gada 26. februāra spriedumu lietā 152/84 *Marschall*, *Recueil*, 723. lpp., 48. punkts, un 2004. gada 5. oktobra spriedumu apvienotajās lietās no C-397/01 līdz C-403/01 *Pfeiffer* u.c., Krājums, I-8835. lpp., 108. punkts).
- 17 Līdz ar to uz iesniedzējtiesas uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka, nepastāvot iespējai, pamatojoties uz valsts tiesībām, to izdevumu aprēķinā, ko varētu piespriest atlīdzināt

privātpersonai, kam ir profesionāls parāds, iekļaut izdevumus, kas radušies kreditora labā tiesvedībā par šī parāda piedziņu iesaistītam advokātam vai pārstāvim, Direktīva 2000/35 kā tāda nevar kalpot par pamatu šādai iespējai.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 18 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (sestā palāta) nospriež:

nepastāvat iespējai, pamatojoties uz valsts tiesībām, to izdevumu aprēķinā, ko varētu piespriest atlīdzināt privātpersonai, kam ir profesionāls parāds, iekļaut izdevumus, kas radušies kreditora labā tiesvedībā par šī parāda piedziņu iesaistītam advokātam vai profesionālam pārstāvim tiesā, Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 29. jūnija Direktīva 2000/35/EK par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos pati par sevi nevar kalpot par pamatu šādai iespējai.

[Paraksti]